

ΟΜΟΙΟΠΑΘΗΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΣΕ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΟΣΤΟΜΑΤΙΚΟΥ ΠΟΝΟΥ

Φιλάνθη Καλογεροπούλου - οδοντίατρος ομοιοπαθητικός - διδάκτωρ Στοματολογίας
Πετρίδης Γεώργιος, οδοντίατρος – ομοιοπαθητικός
Χρυσάνθη Σωτηροπούλου, οδοντίατρος – ομοιοπαθητικός
Κωνσταντίνος Χριστοφής, οδοντίατρος - ομοιοπαθητικός
Μιχαήλ Μιχαλάκης, οδοντίατρος – ομοιοπαθητικός
Αφροδίτη Χατζημανουήλ, οδοντίατρος – ομοιοπαθητικός

ΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΟΣΤΟΜΑΤΙΚΟΣ ΠΟΝΟΣ

- Πολλές οξείες, χρόνιες και επαναλαμβανόμενες επώδυνες ασθένειες εκδηλώνονται στην γναθοπροσωποστοματική περιοχή.

- 22% του πληθυσμού των ΗΠΑ έχουν γναθοπροσωποστοματικό πόνο με συχνότητα πάνω από 1 φορά σε διάστημα 6 μηνών.

- Ωστόσο, η αιτιολογία του πόνου για πολλούς ασθενείς που έχουν χρόνιο γναθοπροσωποστοματικό πόνο είναι άγνωστη.

ΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΟΣΤΟΜΑΤΙΚΟΣ ΠΟΝΟΣ

- Αν και ο πόνος αφορά συνήθως τα δόντια και το περιοδόντιο και ως εκ τούτου η πιο συχνή αντιμετώπιση γίνεται μέσω της οδοντιατρικής πράξης, υπάρχουν και άλλες μορφές στοματογναθοπροσωπικού πόνου - μη οδοντογενούς αιτιολογίας - που πρέπει να εξεταστούν μέσω διαφορικής διάγνωσης.

- Τα θεραπευτικά διλήμματα δεν είναι σπάνια τόσο για τον ειδικό ιατρό όσο και για τον οδοντίατρο.

- Η Νευραλγία του τριδύμου μιμείται πολλές φορές τον οδοντογενή πόνο.

1ο περιστατικό♀ 50 χρονών, Υ:1,61, Β: 54 kg ,
Προσήλθε με χρόνιο πόνο στη γναθοστοματοπροσωπική περιοχή άμφω, 21/9/2022

- **Πόνος ημικρανίας, με τάση για έμετο(3)**
- **Τότε επιθυμεί ησυχία και να μένει μόνη**
- **Η ημικρανία αρχίζει από τον αυχένα, εκτείνεται στην αριστερή πλευρά(3)**

ΙΑΤΡΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

- **Είχε υπογονιμότητα (5 εξωσωματικές)**
- **Είναι μητέρα ενός αγοριού 9 χρονών, που υιοθέτησε με τον σύζυγο**
- **Μετά τις εξωσωματικές πονούσαν οι λεμφαδένες**
- **Παρουσιάζει ταχυπαλμίες (λαμβάνει Concor 5mg)**
- **Πάσχει από εκφυλιστική σπονδυλαρθρίτιδα**
- **Το 2021 είχε ένα σοβαρό ατύχημα**
- **Ο πόνος ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2022 από τη περιοχή των κροταφογναθικών αρθρώσεων**

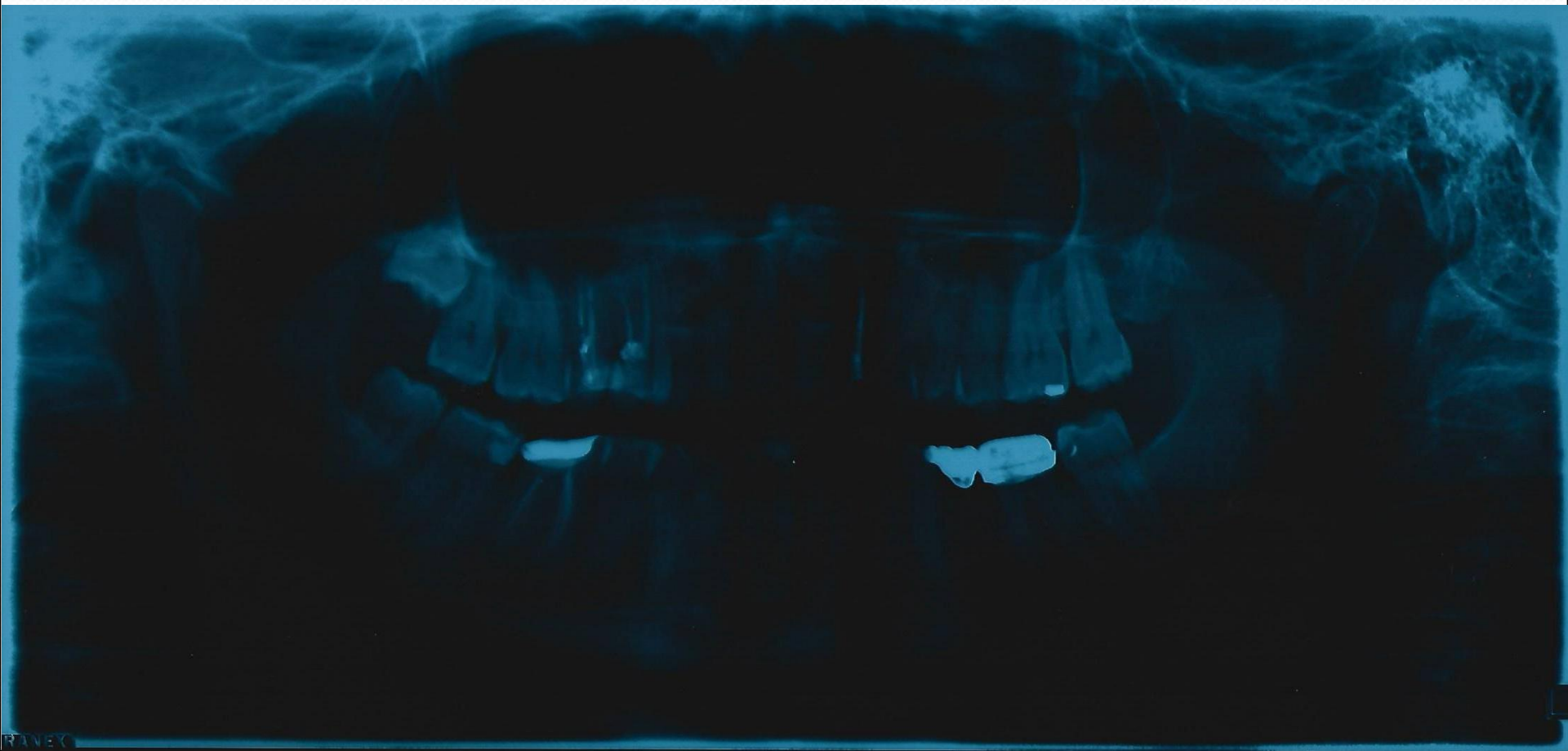
Ομοιοπαθητικό Ιστορικό

- **ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ**
- **Περιγραφή Ασθενούς: Νιώθω πόνο και μούδιασμα γύρω από τη στοματική περιοχή,**
- **μέσα στο στόμα και στη περιοχή της άρθρωσης (3)**
- **Ο πόνος μπορεί να είναι πολύ δυνατός**
- **Τον Ιούνιο, Ιούλιο είχα πολύ άγχος στη δουλειά, έτρεμα, είχα υπερένταση (2)**
- **Ο πατέρας μου έφυγε από Covid, 1 χρόνο πριν, χωρίς να μπορέσω να τον δω. (2)(Agr.)**
- Επιθυμεί τη τάξη(2)
- Ήπια και σταθερή προσωπικότητα, κλειστή αλλά δημιουργεί σχέσεις.
- Δίνει μεγάλη σημασία στην οικογένεια (2)
- Ύπνος: κοιμάται εύκολα, αλλά ξυπνά στις 5πμ
- Στον ύπνο, έχει κρύα πόδια, θέλει να φοράει κάλτσες (2)
- Ζεσταίνεται (Agr) (1)
- Χειρότερα στον ήλιο (Agr) (1)
- Στον κρύο καιρό νιώθει καλύτερα (Amel) (1)

Ομοιοπαθητικό Ιστορικό

- Ανησυχεί για το παιδί
- Des: σαλάτες, λαδερά, σοκολάτα, ζυμαρικά, αυγά βραστά.
- Χρειάζεται υποστήριξη και προστασία
- Έχει σημασία η οικογένεια

Ακτινογραφική Απεικόνιση περιστατικού



Ομοιοπαθητική Θεραπεία:

- 1η μέρα: Calcarea Phosphorica 200CH
- 2η μέρα: Calcarea Phosphorica 1M

Ένα μήνα αργότερα…….η ασθενής δηλώνει:

- ---------- Forwarded message ---------
  Από: [redacted]
  Date: Τρί, 18 Οκτ 2022, 22:15
  Subject: Καλησπέρα.
  Το: Αφροδίτη Χατζημανουήλ < homeodentist@gmail.com

Καλησπέρα. Είμαι σαφώς καλύτερα. Έχει υποχωρήσει αρκετά ο πόνος και το μάγκωμα που ένιωθα στους μύες αριστερά και δεξιά επίσης. Για δύο τρεις μέρες στην αρχή πονούσα λίγο περισσότερο αλλά μετά υποχώρησε ο πόνος σιγά σιγά. Ευχαριστώ

- Μέχρι σήμερα παραμένει ασυμτωματική

2ο περιστατικό♀ 58 χρονών, Υ:1,63 Β: 58 kg, καθηγήτρια
Προσήλθε με πόνο στη γναθοστοματοπροσωπική περιοχή, στις 17/11/2022

Περιγραφή πόνου

- **Νώθει σφίξιμο στη περιοχή του αυχένα μαζί με μούδιασμα (3)**

- **Νώθει σαν ένα στεφάνι που σφίγγει:**
  πηγούνι – κροταφογναθική – αυχένα – βάση κρανίου
  και διαχέεται κροταφικά μέχρι και τη περιοχή του στόματος
  Αισθάνεται μία δαγκάνα στον τραπεζοειδή,
  πρώτα δεξιά μετά αριστερά

Από πότε άρχισε:

Μετά την απώλεια της μητέρας – 2016
Επίσης μετά την απώλεια του πεθερού, που αγαπούσε, - 2021
η κατάσταση επιδεινώθηκε

ΙΑΤΡΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

- **Προηγούμενα προβλήματα: συχνές αμυγδαλίτιδες, αναιμία**
- **Hassimoto, από το 2016, μετά την απώλεια της μητέρας**
- **2 φορές απόξεση μήτρας λόγω πολύποδα**
- **3 γέννες εύκολες, φυσιολογικές**

ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ

- **πατέρας: Ανακοπή**
- **μητέρα και αδελφός: Σάκχαρο**

Ομοιοπαθητικό Ιστορικό

- **‘Το σπίτι με πνίγει, θέλω να βγω έξω’ – Καλύτερα όταν βγεί έξω (3)**
- **‘Όταν ξαπλώνω το μεσημέρι, ξυπνάω με υπερένταση στη περιοχή του στομάχου κ μετά νιώθω την ένταση και το μούδιασμα να επεκτείνεται στον αυχένα και στο κεφάλι (3)**
- **Καλύτερα με τη κίνηση, έξω, το άγγιγμα, τη ζέστη, τον ήλιο, τη μουσική (3)**
- **Επιδείνωση : Απόγευμα 5-8μμ**
- **Χειρότερα όταν μιλάει πολύ στο σχολείο**
- **Συμπάσχει, είναι κοινωνική και ομιλητική**
- **Της αρέσει η τάξη (2)**
- **Κρυώνει (2)**
- **Της αρέσει να καλύπτει τον αυχένα και τον λαιμό**

Ομοιοπαθητικό Ιστορικό

Φόβοι

τα κλειστά μέρη, το σκοτάδι, το θάνατο των αγαπημένων προσώπων

‘όταν είμαι μόνη στο σπίτι, φοβάμαι’

Επιθυμεί:

ψάρια, πίτες, κοτόπουλο, αυγά, λαδερά, όσπρια

Δεν επιθυμεί:

γλυκά, πικάντικα, αλμυρά

Δίψα:

Πίνει νερό γουλιά-γουλιά – θέλει να έχει πάντα δίπλα της

Ύπνος:

Δεν της αρέσει ο μεσημεριανός ύπνος, κοιμάται πλάι ή ανάσκελα

Σχέση με τον σύντροφο:

Δηλώνει καλή

ΠΑΝΟΡΑΜΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΓΡΑΦΙΑ της ασθενούς



Ομοιοπαθητικό Ιστορικό

- Συμπάσχει
- Είναι θρησκευόμενη (εκκλησιάζεται, νηστεύει) (2)
- Είναι κοινωνική, θέλει παρέα
- Είναι σχολαστική, (3) ‘από παιδί χρειάζομαι τη τάξη’

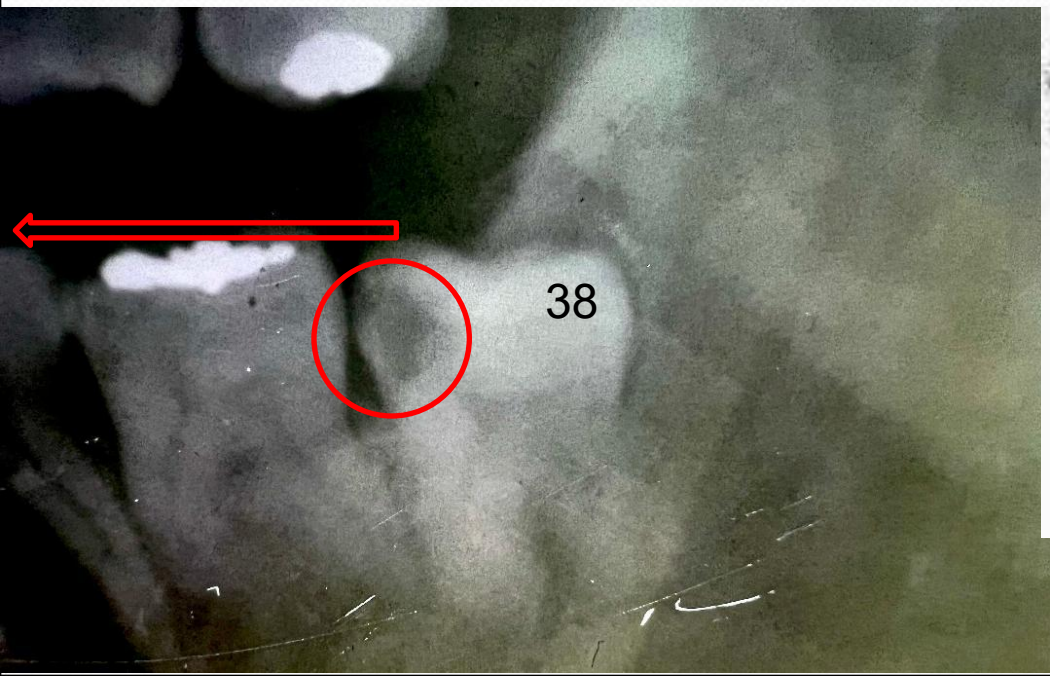
- Παλαιότερα έκλαιγε εύκολα – τώρα δύσκολα
- Επιθυμεί να είναι έξω, να έχει σχέσεις, φιλίες

ΟΜΟΙΟΠΑΘΗΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

- **1η μέρα: Calcarea Phosphorica 200CH**
- **2η μέρα: Calcarea Phosphorica 1M**

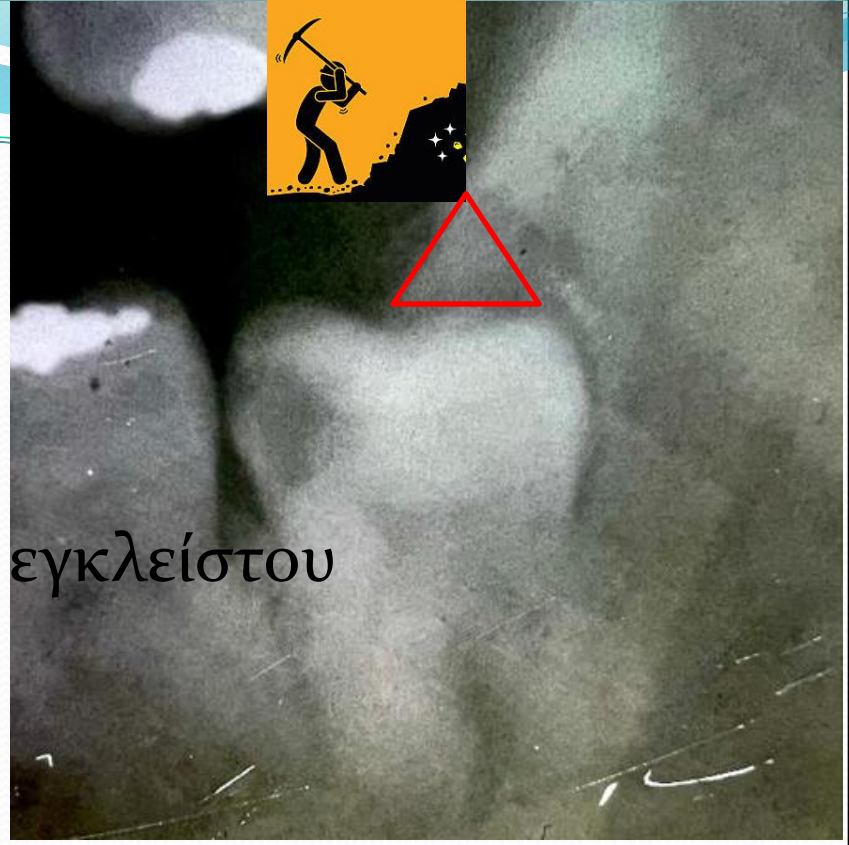
2011-2023 ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΓΝΑΘΟΠΡΟΣΩΠΟΣΤΟΜΑΤΙΚΟΥ ΠΟΝΟΥ.

3ο περιστατικό άνδρας 50 Υ, Η:1,77, W: 70 kg χρόνιος πόνος αριστερά /ασαφής εντόπιση Ιανουάριος 2023





Θεραπευτική προσέγγιση



- 14-2-23 χειρουργική αφαίρεση εγκλείστου σε νοσοκομειακό περιβάλλον

Δόθηκαν προεγχειρητικά :

- Amoxil 1 /gr
- Hypericum 200ch και Digitalis 200ch >>
- Διάρκεια επέμβασης 45min με ολική νάρκωση



Μετεγχειρητική εικόνα & φάρμακα

14 φεβ αναλγητικά και αντιβίωση στον ορό	
Algofren/10 days	Augmentin/10days

Ομοιοπαθητικά		
17Φεβ symphytum 1M	Staphysangria 1M & Hepar sulphur 200ch	Προεγχειρητικά Hypericum 200ch και Digitalis 200ch

Έντονο άλγος	
20 φεβ	**Nux vomica** 200ch/1M

21 Φεβ χωρείς χρήση αναλγητικών

Συνοπτικά στις 20/2 μου ζητήθηκε πιο ισχυρό παυσίπονο (6η ημέρα) αντι του Algofren

- Μετα απο κλινική εξέταση και λήψη Ομοιοπαθητικού ιστορικού προτάθηκαν
- **Nux-Vomica 200ch/1M ή mesulid**
- Από 21-2-2023 τα συμπτώματα υποχωρήσαν αισθητά
- δεν χρειάστηκε περεταίρω φαρμακευτική αγωγή ! διέκοψε οπως έμαθα κατά την αφαίρεση των ραμμάτων **(follow up)6/3/23**
- 5-4-23 Magn-Phosp 1M/3 caps για κροταφογναθικο άλγος αριστερά.
- 1-5-23 Rhus- tox 200ch/1M κεφαλαλγίες χειρ με την υγρασία
- Κ-Φ..

1ο Συνέδριο Επιστημών Υγείας, Καβάλα-Θάσος, 23-27 Αυγούστου 1999 θυμάμαι την κλινική μετεγχειρητική εικόνα ασθενών που παρουσίασε ένστολος συνάδελφός / ομοιοπαθητικός.
Κοινός τόπος των περιστατικών η χρήση του ομοιοπαθητικού Arnica.

1 caps Arnica 200ch εως 10M **πριν την έναρξη ενός** χειρουργικού περιστατικού που οι χειρισμοί θα διαρκέσουν ανω των **15' η θα είναι κακωτικής φύσης** όπως το παραπάνω περιστατικό. Έτσι επιτυγχάνουμε ανώδυνες εως ήπιες μετεγχειρητικές εικόνες κατά κανόνα.

- ΟΡΘΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΟΜΟΙΟΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

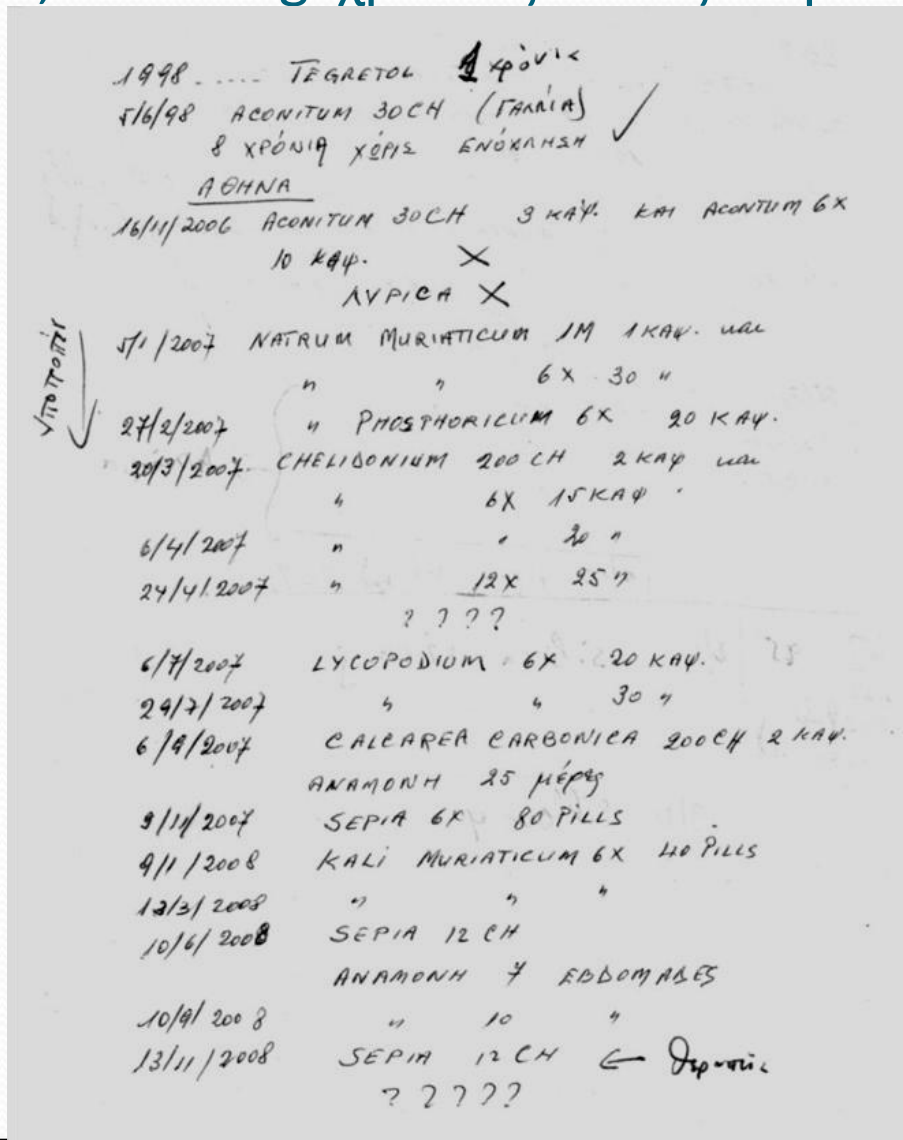
Flat Repertorisation

No sort | By Chapter | By Degree | Options | Remedies (Score/No. of symptoms) | Remedy filter

	(No sort)	Degree	Sep. 24/12	Phos. 24/11	Ars. 24/10	Nux-v. 21/10	Sil. 20/10	Calc. 19/10	Lach. 17/10	Rhus-t. 16/9	Caust. 15/9	Staph. 13/9	Hep. 19/8	Merc. 19/8	Sulph. 18/8	Nat-m. 14/8	Bry. 13/8	Kali-c. 13/8	Puls. 13/8	Arn. 12/8	Mag-c. 12/8	Chin. 15/7	Nit-ac. 15/7	Carb-v. 14/7	Mag-p. 14/7	Lyc. 13/7	Calc-p. 12/7
1.	MOUTH - PAIN - Gums - extraction ...	3				3														1							
2.	MOUTH - PAIN - Gums - chewing, wh...	2							1											1							
3.	MOUTH - PAIN - Gums - cold drink a...	2										1			1												
4.	MOUTH - PAIN - aching - Gums	2																					1				
5.	MOUTH - PAIN - biting - Gums	2																						1			
6.	MOUTH - PAIN - sore - Gums	2	2	2	3	1	3	1	1	1	2	2	2	3		2	1		2	2			2	3			
7.	MOUTH - PAIN - Gums - cold air agg.	1		1			2																				
8.	HEAD - PAIN (headache) - SIDES - lef...	2	3	2	2			2	2	2	1			2	2	1	2	2		1	2	2	2	1		1	1
9.	HEAD - CONSTRICTION, tension	2	1	2	1	2	2	1	1	1	3	1	1	2	3	2	2	1	1	2	1	1	3	3		2	2
10.	HEAD - CONSTRICTION, tension - e...	2	1													1		1								1	
11.	FACE - PAIN (aching, Prosopalgia, e...	2	2	1			2		2		2	1		3	2				1		2				2		2
12.	FACE - PAIN (aching, Prosopalgia, e...	2	2	2		2			3			1	3			1	2		1	1	1	2			1	1	
13.	FACE - PAIN (aching, Prosopalgia, e...	2		1	3		3	2	1	2	1		3		1						2				3		2
14.	STOMACH - APPETITE - increased	2	2	3	3	3	2	3	2	1	2	2	1	2	3	3	1	1	3	1	1	3	2	1	1	3	2
15.	GENERALITIES - WEAKNESS	2	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	3	3	3	3	2	3	2	3	1	3	3	3	1	2	2
16.	GENERALITIES - SLEEP - after - amel.	3	2	4	2	2		1	1					2			1		1			1					
17.	GENERALITIES - WARM - amel.	2	3		3	3	1	2		1	1	1	3					2							3		
18.	GENERALITIES - WARM - application...	2	1		3	2	1	1		3			3					1							3		
19.	GENERALITIES - FOOD and DRINKS -...	1																									

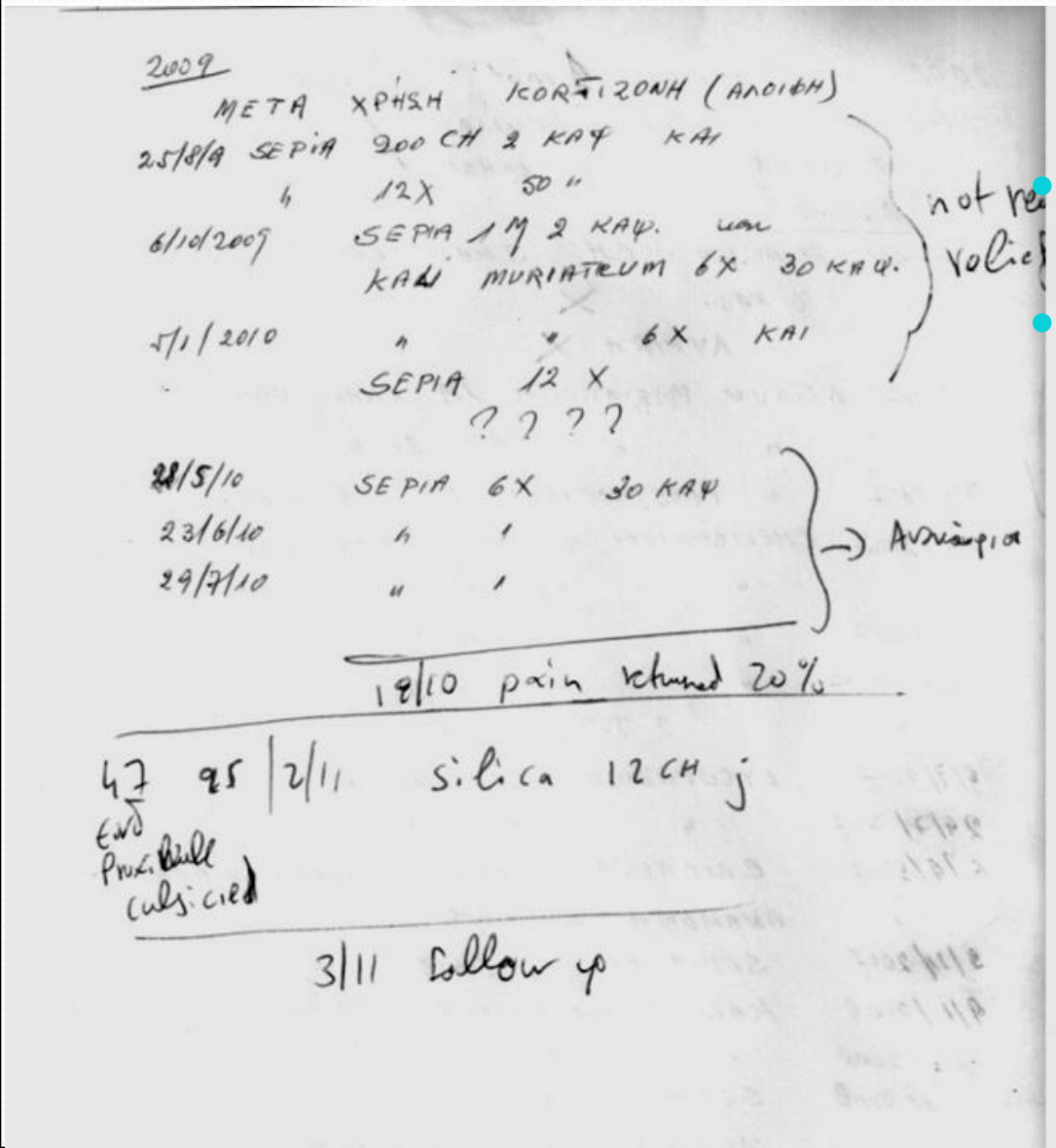
4ο περιστατικο ♀ 74 years old H:1,69, W: 58 kg χρόνιος πόνος στη δεξιά προσωπική περιοχή.

- διάγνωση ΤΝ Γαλλία το 1996 έλαβε aconite 30ch το 1998
- αναζωπύρωση του πόνου το2006(όπου δόθηκαν διάφορα) το 2007 η Sepia ανακούφισε
- **από το 2008 σε T_4**

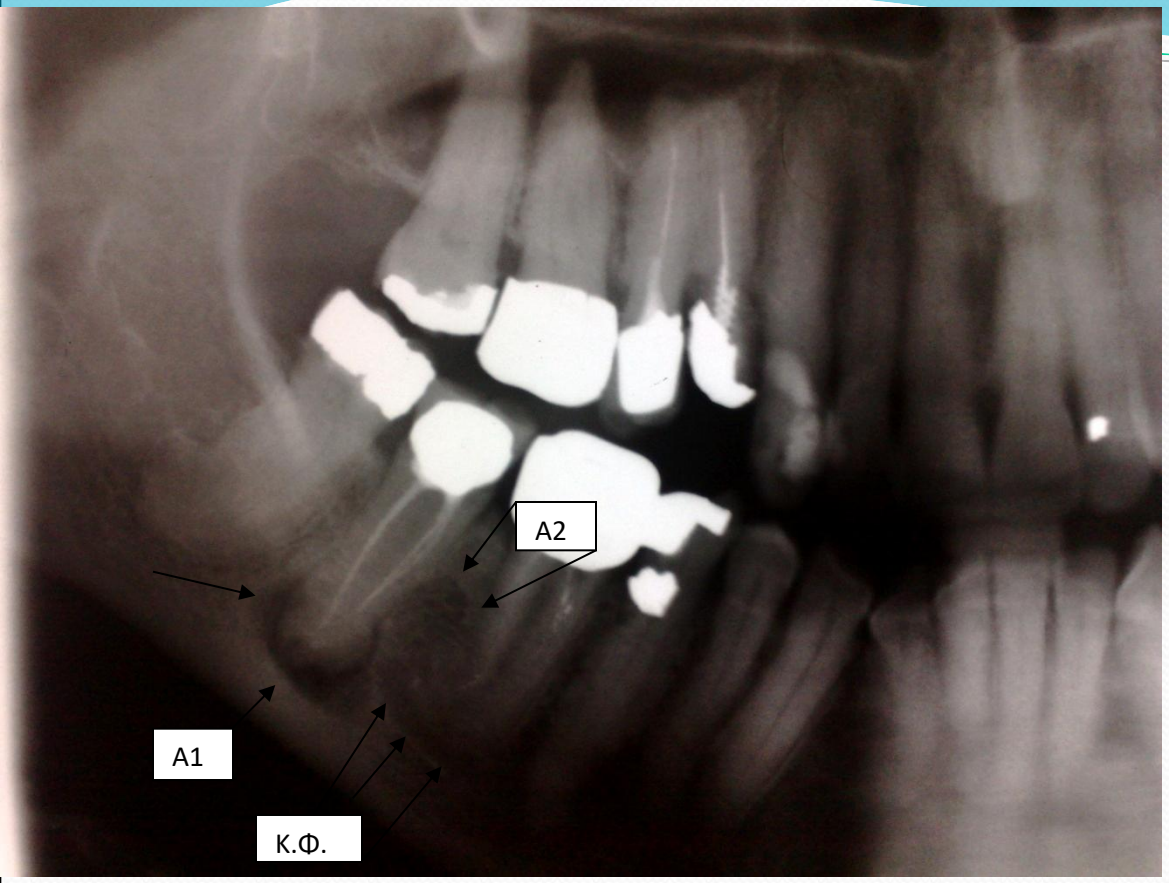

1998 .... TEGRETOL 4 χρόνια
5/6/98 ACONITUM 30CH (ΓΑΛΛΙΑ)
8 ΧΡΟΝΙΑ ΧΩΡΙΣ ΕΝΟΧΛΗΣΗ ✓
ΑΘΗΝΑ
16/11/2006 ACONITUM 30CH 3 ΚΑΨ. ΚΑΙ ACONITUM 6X
10 ΚΑΨ. ✕
ΛΥΡΙΚΑ ✕
5/1/2007 NATRUM MURIATICUM 1M 1 ΚΑΨ. ΜΑΙ
" " 6X 30 "
27/2/2007 " PHOSPHORICUM 6X 20 ΚΑΨ.
20/3/2007 CHELIDONIUM 200 CH 2 ΚΑΨ ΜΑΙ
" 6X 15 ΚΑΨ
6/4/2007 " " 20 "
24/4/2007 " 12X 25 "
? ? ? ?
6/7/2007 LYCOPODIUM 6X 20 ΚΑΨ.
24/7/2007 " " 30 "
6/9/2007 CALCAREA CARBONICA 200CH 2 ΚΑΨ.
ΑΝΑΜΟΝΗ 25 μέρες
9/11/2007 SEPIA 6X 80 PILLS
9/1/2008 KALI MURIATICUM 6X 120 PILLS
13/3/2008 " " "
10/6/2008 SEPIA 12 CH
ΑΝΑΜΟΝΗ 7 ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ
10/9/2008 " 10 "
13/11/2008 SEPIA 12 CH ← θεραπεία
? ? ? ?

11- 2010 αρχική αξιολόγηση

- 2009 αντιδοτηση με cortisol cream
- 11-2010 διαυγαστικη περιοχή ακροριζικά στα 46και 47 ,στο ορθοπαντογραφημα που γειτνιάζει με τον κλάδο του κ. Φατνιακού Ν.
- Παραπομπή για ενδοδοντική Θεραπεία
- 27 φεβ/2011 ολοκλήρωση 46 Ε.Θ.







23-11-2010 κατά την μελέτη παλαιότερων ακτινογραφιών που έφερε η Κα ..

Παρατηρήθηκαν:

Στο 47 (κοκκίωμα πιθανόν). (**A1)**

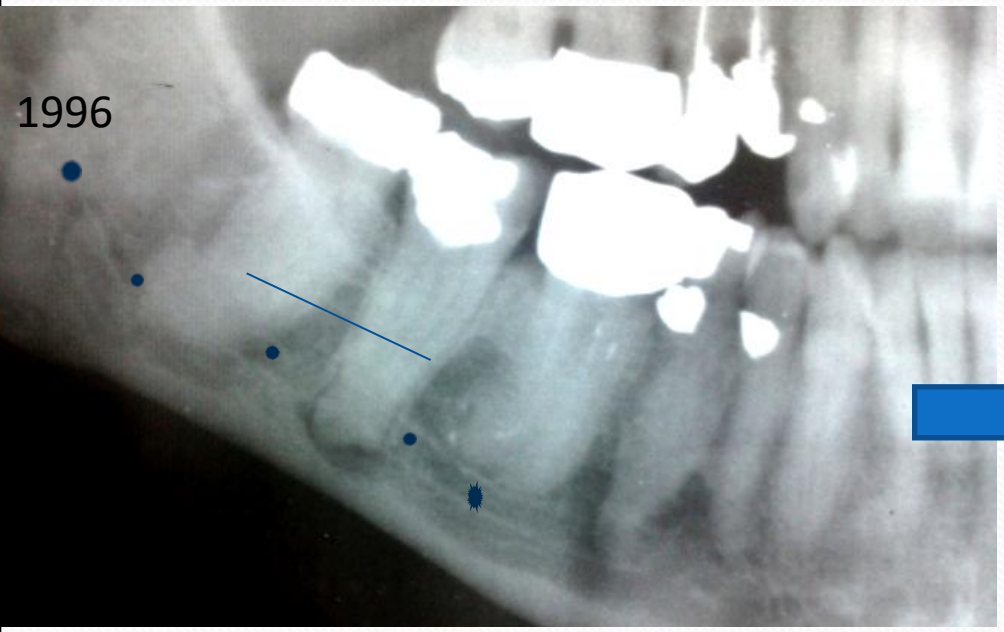
Στο 46 αλλοίωση απω, στο μεσοριζικό χώρο των 46-47 (marked **A2**)

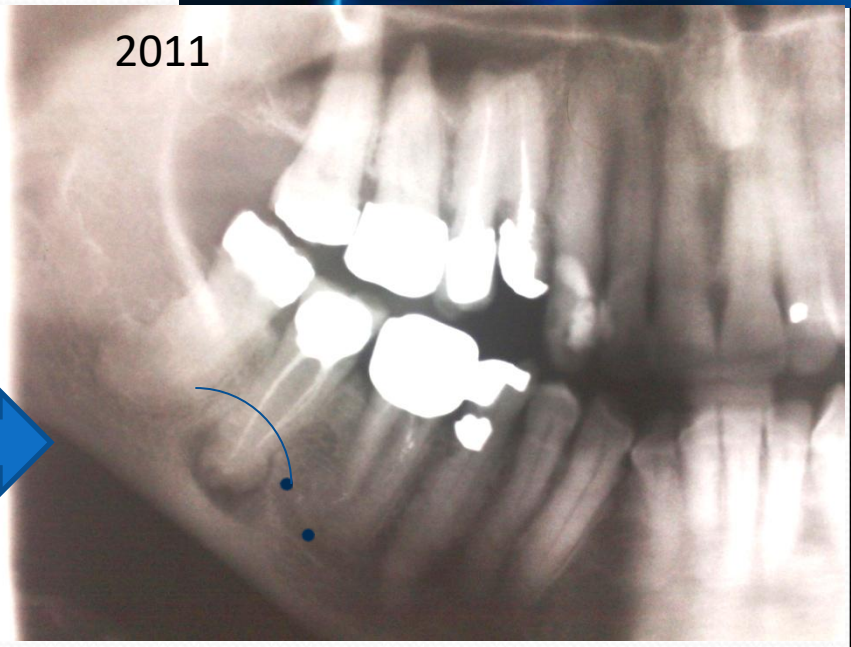
Συνολικά φαίνεται να ασκούνται πιεστικά φαινόμενα στο διερχόμενο κλάδο(**Κ.Φ.)**

Συστάθηκε dental CT ….

Γνωρίζουμε με σαφήνεια την αιτιολογία και την παθοφυσιολογία της οδοντικής αιτιολογίας πόνου (αποδόμηση οδοντικών δομών από βακτήρια με ενεργοποίηση υποδοχέων πόνου) Ωστόσο στη κατανόηση των μηχανισμών στη νευραλγία τριδύμου υφίστανται γκρίζες ζώνες που αφορούν την κλινική πράξη. Είναι πιθανό οι **διαφορετικές εστίες** στο περιστατικό να έχουν **αθροιστικό χαρακτήρα στην τελική εκδήλωση** στην ασθενή σε <u>ένταση και στην **εντόπιση**</u>. Ένα πιθανό σενάριο είναι όταν μια έντονη/επαναλαμβανόμενη διέγερση(όπως το οδοντικό άλγος) να διεγείρει το γάγγλιο του τριδύμου νεύρου στο εγκεφαλικό στέλεχος (κεντρική διέγερση). Υποθέτουμε ότι αυτό σχετίζεται με αυξητικής φύσης κινητικό εξαρτώμενη διέγερση νευρώνων στο οπίσθιο κέρας του νωτιαίου μυελού και τους ομόλογους νευρώνες στο στέλεχος.







Συμπεράσματα

- Νευραλγία στην περιοχή του τριδύμου μπορεί να εκδηλωθεί με πολλές μορφές και να εκληφθεί λανθασμένα από τον κλινικό ως οδοντικής αιτιολογίας.
- Γυναίκες άνω των 50 πάσχουν συχνότερά.
- Το ατυχές για τους πάσχοντες είναι ότι ο κλινικός οδοντίατρος θα εστιάσει στο οδοντογενες σκέλος της παθολογίας του πόνου ενώ ο ιατρός στο νευρολογικό σκέλος.
- Αδυναμία εντόπισης της εστίας/πηγής του προβλήματος οδηγεί αναπόφευκτα σε λανθασμένη - αναποτελεσματική θεραπευτική αγωγή.
- Είναι αναγκαίο να ληφθούν υπόψιν όλες οι πιθανές αιτίες πόνου πριν διαγνώσουμε & συνταγογραφήσουμε.
- Ο ιδανικός χειρισμός περιστατικού αποτελεί συνέπια ακριβούς & πλήρους ιστορικού που θα προσδιορίζει τις σχετιζόμενες παραμέτρους με την υποβόσκουσα παθολογία ειδικά για το περιστατικό μας.
- **Χρόνιες φλεγμονώδης διεργασίες** στη γναθοπροσωπική περιοχή μπορεί να έχουν συστημική επίπτωση σε βάθος χρόνου στην συνολική υγεία του ασθενή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γ. Βυθούλκας, Ομοιοπαθητική Φαρμακολογία – (Σημειώσεις)
- Α. Τσαμασλίδης, Εγχειρίδιο Ομοιοπαθητικής Φαρμακολογίας, Θεσσαλονίκη 2000
- J. T. Kent A.M, M.D, Rerertory of the Homeopathic Materia Medica, B.JAIN PUBLISHERS PVT.LTD., New Delhi, 1996.
- W. Boericke ,Homeopathic Materia Medica and Repertory, B.JAIN PUBLISHERS PVT.LTD. p.417-418, New Delhi, 1990

- **ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**

• Lipton JA, Ship JA, Larach-Robinson D: Estimated prevalence and distribution of reported orofacial pain in the United States. J Am Dent Assoc 124:115-121, 1993

• Toothache or Trigeminal Neuralgia: Treatment Dilemmas Christopher J. Spencer, John K. Neubert, Henry Gremillion, Joanna M. Zakrzewska,and Richard Ohrbach The Journal of Pain, Vol 9, No 9 (September), 2008: pp 767-770

19. Gremillion HA: Neuropathic orofacial pain: proposed mechanisms, diagnosis, and treatment considerations. Dent Clin North Am 51:209-224, 2007

• Oral Surg Oral Med Oral Pathol Oral Radiol Endod. 1995 Jul;80(1):96-100.
Trigeminal neuralgia mimicking odontogenic pain. A report of two cases.
Law AS, Lilly JP. Department of Endodontics, University of Iowa College of Dentistry, Iowa City, USA.

• Tex Dent J. 2000 Jul;117(7):64-74.Nonodontogenic toothache.
Okeson JP.
Orafacial Pain Center, University of Kentucky, College of Dentistry, USA

Ευχαριστούμε

